

Μεσαιωνική & Νεώτερη Ιστορία Β' Γυμνασίου

2. Εξελίξεις ως τις αρχές του 6ου αι.

360-527

- ✓ Ιουλιανός (360)
- ✓ Θεοδόσιος Α'
- ✓ Θεοδόσιος Β'
- ✓ Ζήνων
- ✓ Αναστάσιος
- ✓ Ιουστίνος Α' (527).

α) Γενικά χαρακτηριστικά της κοινωνίας και της οικονομίας του Πρωτοβυζαντινού κράτους.

β) Το γερμανικό πρόβλημα.

γ) Πολιτιστικές εξελίξεις έως και Ιουστίνο Α' (527).

- ✿ 395: Διάσπαση της Αυτοκρατορίας
- ✿ 476: Πτώση της Ρώμης

2. Εξελίξεις ως τις αρχές του 6ου αι. Σημαντικότεροι αυτοκράτορες

Ιουλιανός	4 ^{ος} αι.		<p>Φιλόσοφος-αυτοκράτορας. Προσπάθεια αναβίωσης της ελληνικής παιδείας και της παλιάς θρησκείας (ειδωλολατρίας). Απέτυχε.</p>
Θεοδόσιος Α'			<ul style="list-style-type: none"> • Το 380 όρισε με διάταγμα το Χριστιανισμό ως επίσημη θρησκεία του κράτους. • Συγκάλεσε τη Β' Οικουμενική Σύνοδο το 381 στην Κωνσταντινούπολη, όπου καταδίκασε αιρέσεις, συμπλήρωσε και επικύρωσε το Σύμβολο της Πίστεως. • Έλαβε αυστηρά μέτρα εναντίον των ειδωλολατρών και των αιρετικών (δεν υπάρχει πλέον ανεξιθρησκεία). • Με τις αποφάσεις του σχετίζεται η καταστροφή πολλών αρχαίων ναών καθώς και η απαγόρευση όλων των εκδηλώσεων που θεωρούνταν ειδωλολατρικές, ανάμεσά τους και των Ολυμπιακών Αγώνων. • 395: Διάσπαση της Αυτοκρατορίας σε Ανατολικό και Δυτικό Ρωμαϊκό Κράτος μετά το θάνατο του Θεοδοσίου. <p>Το ανατολικό με το δυτικό κράτος δεν αποτέλεσαν ποτέ ξανά ενιαίο σύνολο με εξαίρεση την περίοδο της βασιλείας του Ιουστινιανού.</p>
Θεοδόσιος Β'			<ul style="list-style-type: none"> • Ίδρυση Πανεπιστημίου • Θεοδοσιανός Κώδικας
Ζήνων	5 ^{ος} αι.		<p>476: Πτώση της Ρώμης. Έτος κατάλυσης της Δυτικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας και σηματοδοτεί την οριστική μεταφορά του κέντρου βάρους στην Ανατολή αλλά και την έναρξη δημιουργίας των νέων βασιλείων στη Δύση. Ο Οδόακρος ιδρύει το Οστρογοτθικό βασίλειο- rex (Βασιλιάς, Ρήγας).</p>
Αναστάσιος	Τέλος 5 ^{ου} - αρχές 6 ^{ου} αιώνα		<ul style="list-style-type: none"> • Αντιμέτωπος τους Πέρσες στην Ανατολή κατορθώνοντας να διασφαλίσει τα σύνορα του κράτους • Πρόσθετη οχύρωση της Κων/πολης με το ονομαζόμενο Αναστασιανό ή Μακρό Τείχος.
Ιουστίνος Α'	Αρχές 6 ^{ου} αιώνα		<ul style="list-style-type: none"> • Η επέκταση προς την Ανατολή (Ερυθρά θάλασσα - Αιθιοπία, Υεμένη, Ινδία και Κίνα) φέρνει πλούτο από εμπόριο. • Πολυτελή προϊόντα της Ανατολής (μετάξι κ.ά.) διακινούνται προς τη Μεσόγειο (Δρόμος του μεταξιού). • Μαζί του είχε πάντα τον ανιψιό του Ιουστινιανό, ο οποίος αποτελούσε το βασικό του σύμβουλο.

Θεοδόσιος Α' (379- 395)

- ✿ Υπήρξε ένθερμος υποστηρικτής του Χριστιανισμού. Το 380 όρισε με διάταγμα το Χριστιανισμό ως επίσημη θρησκεία του κράτους.
- ✓ Συγκάλεσε τη Β' Οικουμενική Σύνοδο το 381 στην Κωνσταντινούπολη, όπου καταδίκασε τις αιρέσεις, συμπλήρωσε και επικύρωσε το Σύμβολο της Πίστεως.
- ✓ Έλαβε επίσης αυστηρά μέτρα εναντίον των ειδωλολατρών και των αιρετικών.
- ✿ Με τις αποφάσεις του σχετίζεται η καταστροφή πολλών αρχαίων ναών καθώς και η απαγόρευση όλων των εκδηλώσεων που θεωρούνταν ειδωλολατρικές, ανάμεσά τους και των Ολυμπιακών Αγώνων.

Δεν υπάρχει πλέον ανεξιθρησκεία

- Γότθοι
- Οστρογότθοι
- Βησιγότθοι

Β' Οικουμενική Σύνοδος
Τοιχογραφία από το
δυτικό τμήμα της νότιας
καμάρας της Τράπεζας
στην Πάτμο. γ' τέταρτο
13ου αιώνα

Θεοδόσιος Α' (379- 395)

Τμήμα των Θεοδοσιανών τειχών, με διπλή στοίχιση και πυργίσκους, όπως διασώζονται σήμερα.

Επιβολή του Χριστιανισμού, τέλος της ανεξιθρησκείας

Θεοδόσιος Α': Ανανέωσε την
πλήρη απαγόρευση των
θυσιών, των επισκέψεων σε
Εθνικούς Ναούς:

*«Κανείς δεν θα μολυνθεί με
θυσίες και σφάγια, κανείς δεν
θα πλησιάσει ή θα εισέλθει σε
Ναούς, ούτε θα σηκώσει τα
μάτια σε εικόνες φτιαγμένες
από ανθρώπινο χέρι,
διαφορετικά θα είναι ένοχος
μπροστά στους ανθρώπινους
και τους θεϊκούς νόμους».*

*«Ας σταματήσει η ψευδής
πίστη και ας καταργηθεί η
παραφροσύνη των θυσιών....»
Θεοδοσιανός Κώδικας
Θεοδόσιος Β'*

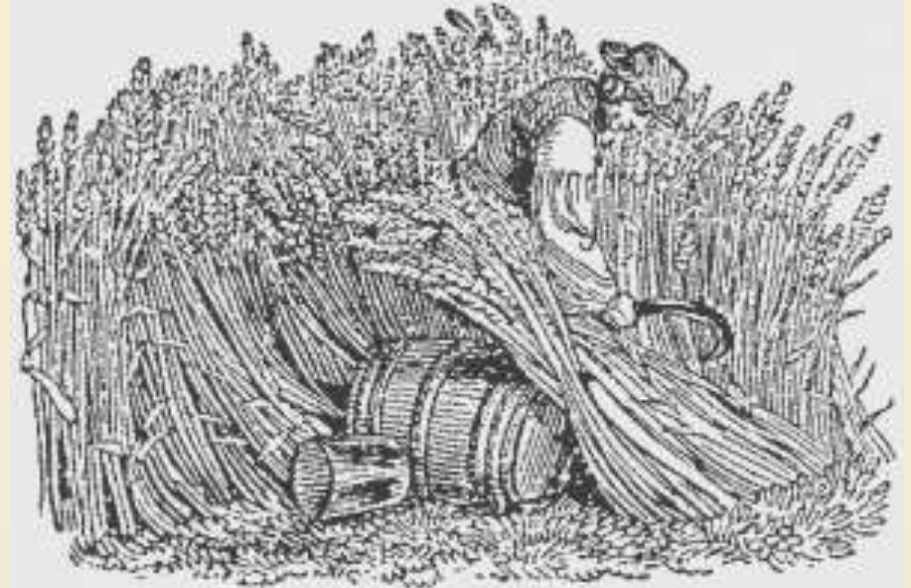
α) Οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα

Χαρακτηριστικά της οικονομίας

- Κύρια πηγή πλούτου = η γεωργία.
- *Παρεμβατική πολιτική** του κράτους στις οικονομικές εξελίξεις.
- Επικρατεί το νόμισμα στις εμπορικές συναλλαγές (*εκχρηματισμένη οικονομία***).
- Η οικονομία αναπτύσσεται κυρίως στο ανατολικό τμήμα.

**παρεμβατική οικονομική πολιτική: Το κράτος ενθαρρύνει εξαγωγές, αποθαρρύνει εισαγωγές, επιβάλλει δασμούς, ενισχύει καλλιέργειες, καθορίζει τιμές, επιδοτεί προϊόντα κ.ά. δηλαδή, το ίδιο το κράτος καθορίζει τους όρους λειτουργίας του εμπορίου.*

***εκχρηματισμένη οικονομία: η οικονομία στην οποία ως μέσο συναλλαγής χρησιμοποιείται το χρήμα. Όταν οι ανταλλαγές γίνονται σε είδος έχουμε ανταλλακτικό εμπόριο.*

Αγροτική Οικονομία

Ο αγροτικός πληθυσμός αποτελεί μεγάλη ομάδα της Πρώιμης Βυζαντινής κοινωνίας, χωρισμένη σε διαβαθμίσεις ανάλογα με το εισόδημα.

Στην εικόνα, αγροτική σκηνή. Λεπτομέρεια ψηφιδωτής παράστασης από το ναό της Santa Constanza στη Ρώμη.

Αρχές 4ου αιώνα. Soprintenza Archeologica di Roma

Αγροτική Οικονομία

- Η βασικότερη πηγή πλούτου για τη βυζαντινή αυτοκρατορία υπήρξε η αγροτική οικονομία.

Στην εικόνα, αγροτική σκηνή, λεπτομέρεια ψηφιδωτής παράστασης από την πόλη Tabarka στην Τυνησία. 4ος αιώνας.

Tunis, Musee National du Bardo

Αγροτική Οικονομία

Οι ελεύθεροι γεωργοί την Πρώιμη Βυζαντινή περίοδο διακρίνονταν στους μικροϊδιοκτήτες και σε αυτούς που δούλευαν σε αγρούς με αντιμισθία.

Στην εικόνα, αγροτική σκηνή, λεπτομέρεια ψηφιδωτής παράστασης από το ναό της Santa Constanza στη Ρώμη. Αρχές 4ου αιώνα. Soprintenza Archeologica di Roma

Αγροτική Οικονομία

- Οι μικρομεσαίοι καλλιεργητές απειλούμενοι από βαρβαρικές επιδρομές και από τη βαριά φορολογία συχνά ζητούσαν την "προστασία" των μεγαλογαιοκτημόνων.

Στην εικόνα, αγροτική σκηνή, λεπτομέρεια ψηφιδωτής παράστασης από την πόλη Tabarka της Τυνησίας. 4ος αιώνας.

Tunis, Musee National du Bardo

Αγροτική Οικονομία

- Παράλληλα με τους ελεύθερους ακτήμονες γεωργούς, οι μεγαλοϊδιοκτήτες κατά την Πρώιμη Βυζαντινή περίοδο χρησιμοποιούσαν και τους εξαρτημένους γεωργούς για την καλλιέργεια της γης (πάροικοι).
- Στην εικόνα, αγροτική σκηνή. Λεπτομέρεια ψηφιδωτής παράστασης από το το βαπτιστήριο του S. Jean στη Νάπολη.
Soprintenza Archeologica delle Province di Napoli e Caserta

Αγροτική Οικονομία

Οι δούλοι αποτελούσαν την κατώτερη κοινωνική τάξη του βυζαντινού κράτους. Στην εικόνα, υπηρέτης που εκτελεί αγροτική εργασία.

Ψηφιδωτή παράσταση από το Μεγάλο Παλάτι στην Κωνσταντινούπολη. 4ος-7ος αιώνας. Ankara, Ministry of Culture General Directorate of Monuments and Museums.

α) Οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα

Χαρακτηριστικά της κοινωνίας

- Η **βαριά φορολογία** πλήττει αγρότες και αστούς. Έτσι:
 - Οι αγρότες καταφεύγουν στις **μονές** ή στις πόλεις (**αστυφιλία**).
 - Η συγκέντρωση φτωχών στις πόλεις προκαλεί **ταραχές**.
 - Οι αυτοκράτορες προσφέρουν «**άρτον και θεάματα**» για να αποφύγουν ταραχές.
 - Η γη σταδιακά γίνεται κτήμα των **μεγαλογαιοκτημόνων***.
 - Οι μικροϊδιοκτήτες γης, καταχρεωμένοι, γίνονται **εξαρτημένοι αγρότες (πάροικοι**)**.

* *μεγαλογαιοκτήμονες: μεγάλοι γαιοκτήμονες: όσοι συγκεντρώνουν στην κατοχή τους μεγάλες εκτάσεις γης.*

** *πάροικοι: Στη βυζαντινή κοινωνία, ο όρος πάροικος που εμφανίστηκε τον 4ο αιώνα δήλωνε τους εξαρτημένους από τη γη καλλιεργητές. Ήταν ελεύθεροι καλλιεργητές που είχαν πτωχεύσει ή περιπλανώμενοι, την συντήρηση των οποίων ανελάμβανε ο γαιοκτήμονας για τον οποίον εργάζονταν. Οι πάροικοι όφειλαν να καταβάλουν εφάπαξ ποσό για την εκμισθούμενη γη, ενώ ο γαιοκτήμονας αναλάμβανε να συντηρεί ή τους παραχωρούσε γη από την οποία κάλυπταν τις ανάγκες τους.*

β) Το γερμανικό πρόβλημα

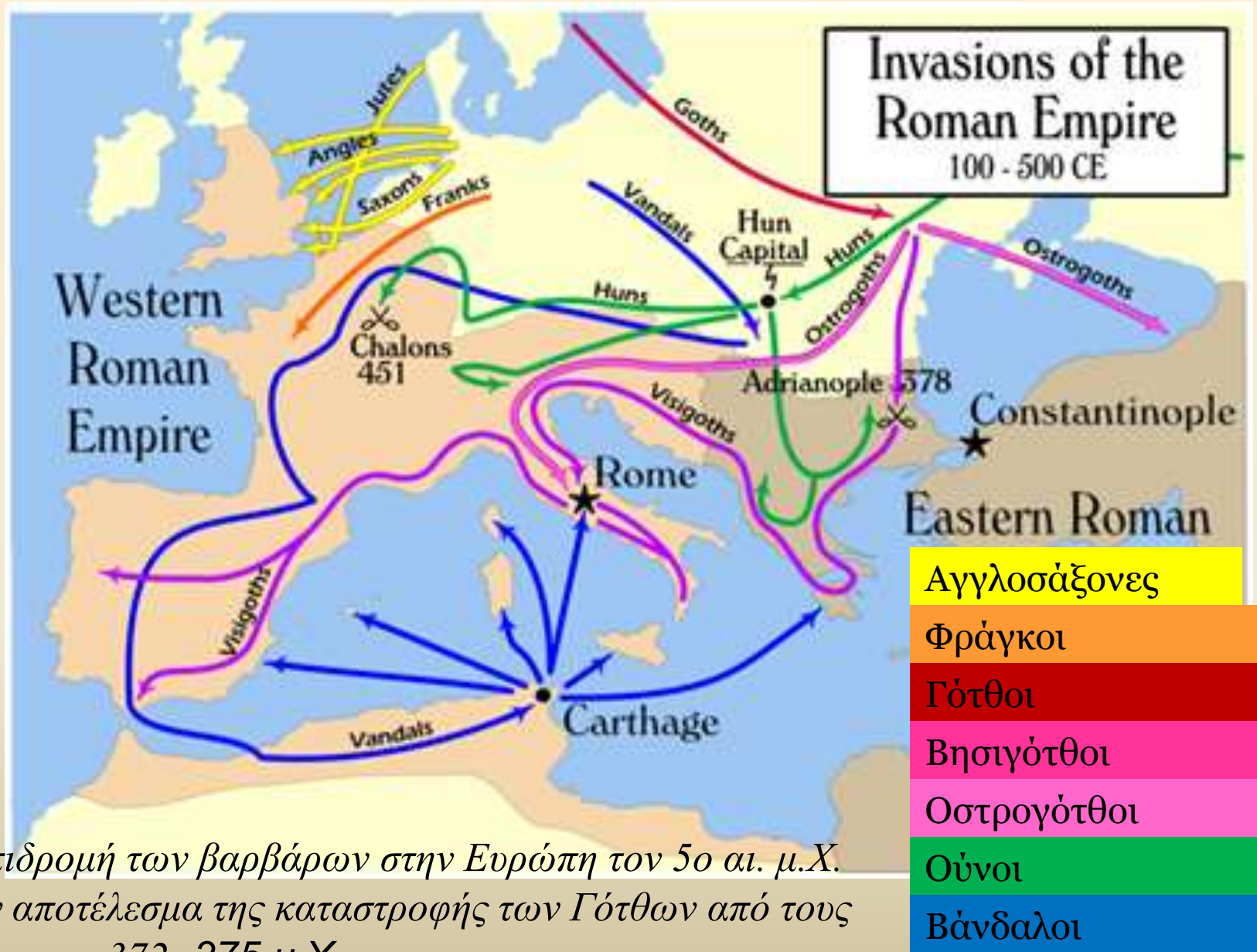
- Το 395 το Ρωμαϊκό κράτος χωρίζεται σε Ανατολικό και Δυτικό τμήμα
- Το Δυτικό Ρωμαϊκό κράτος διαλύεται από επιθέσεις γερμανικών φύλων, που δημιουργούν πολλά γερμανικά βασίλεια.
- **476: Πτώση της Ρώμης**
- Το Ανατολικό κράτος εξουδετερώνει το γερμανικό κίνδυνο
 - ❖ πείθοντας τους Γερμανούς να στραφούν προς τη Δύση
 - ❖ εγκαθιστώντας τους στα εδάφη του
 - ❖ δίνοντας στους αρχηγούς τους ανώτερες στρατιωτικές θέσεις
 - ❖ υποκινώντας τελικά εξέγερση της αντιγερμανικής παράταξης, που εξοντώνει τους Γερμανούς .

395: Διάσπαση της Αυτοκρατορίας σε Ανατολικό και Δυτικό Ρωμαϊκό Κράτος μετά το θάνατο του Θεοδοσίου

Οι επιδρομές των βαρβάρων από το 100-500

Η επιδρομή των βαρβάρων στην Ευρώπη τον 5ο αι. μ.Χ. ήταν αποτέλεσμα της καταστροφής των Γότθων από τους Ούννους το 372 -375 μ.Χ.

Ο Θεοδόσιος Β' (408-450)

Πολιτιστικές εξελίξεις

Χρυσό νόμισμα του αυτοκράτορα
Θεοδοσίου Β'.
Αθήνα, Νομισματικό Μουσείο.

- ✓ Έκδοση «Θεοδοσιανού Κώδικα» (*Codex Theodosianus*), διευκόλυνε την απονομή δικαιοσύνης.
- ✓ Ιδρύθηκε το Πανδιδακτήριο (πανεπιστήμιο) της Κωνσταντινουπόλεως.
- ✓ Γ' Οικουμενική Σύνοδος στην Έφεσο εναντίον της αίρεσης του Νεστόριου (δύο χωριστών φύσεων του Χριστού) και του Μονοφυσιτισμού.
- ✓ Έκδοση δικαστικών αποφάσεων στην ελληνική γλώσσα
- ✓ Κατασκευάστηκαν τα περίφημα Θεοδοσιανά τείχη της Κωνσταντινουπόλεως

Αττίλας: βασιλιάς των Ούννων

- Οι **Βάνδαλοι** στη βόρεια Αφρική.
- Εγκατάσταση και ηγεμονία των βαρβάρων στη Δύση.
- Ο **Αλάριχος (Βησιγότθοι)** καταλαμβάνει τη Ρώμη και την καταστρέφει.
- Οι **Ούννοι** με αρχηγό τον Αττίλα (434-453)
- **Πέρσες**

Αλάριχος

476: Πτώση της Ρώμης:

Οστρογότθοι: Οδόακρος

Ο τελευταίος αυτοκράτορας
της Δυτικής Ρωμαϊκής
Αυτοκρατορίας:
Romulus Augustus
475 -476 μ. Χ.

Ο **Οδόακρος** ιδρύει το Οστρογοτθικό βασίλειο. ο πρώτος μη-Ρωμαίος βασιλιάς της Ιταλίας τον πέμπτο αιώνα μ.Χ.

Μολονότι διατηρούσε στα χέρια του την πραγματική διακυβέρνηση της Ιταλίας, κυβέρνησε, θεωρητικά τουλάχιστον, ως υπόλογος στους Βυζαντινούς αυτοκράτορες της Κωνσταντινούπολης.

Ο τίτλος που χρησιμοποίησε ήταν «βασιλιάς».

Θρησκεία: Χριστιανός-Αρειανός.

Διατήρησε τη ρωμαϊκή διοίκηση, τη Σύγκλητο καθώς και το νομοθετικό και φορολογικό καθεστώς της Ιταλίας ως είχαν.

Με τη σειρά τους, ο λαός και η Σύγκλητος στήριξαν το βασιλιά με σθένος.

Η θητεία του αποτελεί ορόσημο αναφορικά με το τέλος της κλασσικής Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας στη Δυτική Ευρώπη και την **αρχή του μεσαίωνα**.

Βυζάντιο:

Ζήνων: 474-491

480: το κράτος του Οδόακρου

Το κράτος του
Οδόακρου
το 489 μ. Χ.

www.WorldHistoryMaps.info

Μεσαίωνα

Διήρκεσε περίπου 1000 χρόνια, από την κατάλυση του δυτικού ρωμαϊκού κράτους (476 μ. Χ.) και το θάνατο του Ιουστινιανού Α' (565 μ. Χ.),

έως και την εποχή της κατάληψης της Κωνσταντινούπολης από τους Τούρκους (1453 μ.Χ.) και την ανακάλυψη της Αμερικής (1492 μ.Χ.) από τον Κολόμβο.

*Αναπαράσταση των τριών τάξεων του μεσαίωνα:
Ιερείς: αυτοί που προσεύχονται, Ιππότες: αυτοί που πολεμάνε και εργάτες: Αυτοί που εργάζονται , η κατώτερη τάξη.
Από εικονογράφηση γαλλικού βιβλίου του 13^{ου} αι.*

Φλάβιος Αναστάσιος Α' (491 -518)

- ✓ Τελειοποιεί το νομισματικό σύστημα και αναδιαρθρώνει τις φορολογικές υπηρεσίες.
- ✓ Αντιμετωπίζει τους Πέρσες στην Ανατολή κατορθώνοντας να διασφαλίσει τα σύνορα του κράτους
- ✓ Προσθέτει οχύρωση στην Κων/πολη με το ονομαζόμενο Αναστασιανό ή Μακρό Τείχος.

*Χρυσό νόμισμα του αυτοκράτορα
Αναστασίου Α'.
Αθήνα, Νομισματικό Μουσείο.*

493: Θεωδέριχος ο Μέγας

- Βασιλιάς των Οστρογόθων (471-526), άρχοντας της Ιταλίας (493-526), αντιβασιλέας των Βησιγόθων (511-526) και βασιλικός αντιπρόσωπος της Βυζαντινής αυτοκρατορίας.
- Ο Θεωδέριχος υπήρξε θρυλικός ήρωας της Γερμανικής ιστορίας.
- Ο Θεωδέριχος, όπως και οι περισσότεροι Γερμανοί, ήταν Αρειανός Χριστιανός.
- Συμμάχησε με τα άλλα γερμανικά φύλα (Φράγκους, Βησιγόθους, Βάνδαλους, Βουργουνδούς) και με τον βασιλιά των Οστρογόθων Οδόακρο.
- Για να γιορτάσουν το γεγονός, Θεωδέριχος και Οδόακρος οργάνωσαν συμπόσιο κατά τη διάρκεια του οποίου ο Θεωδέριχος δολοφόνησε τον Οδόακρο με τα ίδια του τα χέρια και έγινε βασιλιάς των Οστρογόθων στη Ραβέννα.
- Μετά το θάνατό του (526) το βασίλειο των Οστρογόθων βρισκόταν σε παρακμή και καταλήφθηκε σύντομα από τον Ιουστινιανό.

Μπρούτζινο άγαλμα του βασιλιά στην Αυστρία.

518-527: Ιουστίνος Α΄

✓ Η επέκταση προς την Ανατολή (Ερυθρά θάλασσα - Αιθιοπία, Υεμένη, Ινδία και Κίνα) φέρνει πλούτο από εμπόριο.

✓ Πολυτελή προϊόντα της Ανατολής (μετάξι κ.ά.) διακινούνται προς τη Μεσόγειο (Δρόμος του μεταξιού).

Ουσιαστικά το κράτος κυβερνά ήδη ο Ιουστινιανός.

*Χρυσό νόμισμα του αυτοκράτορα Ιουστίνου Α΄.
Αθήνα, Νομισματικό Μουσείο.*

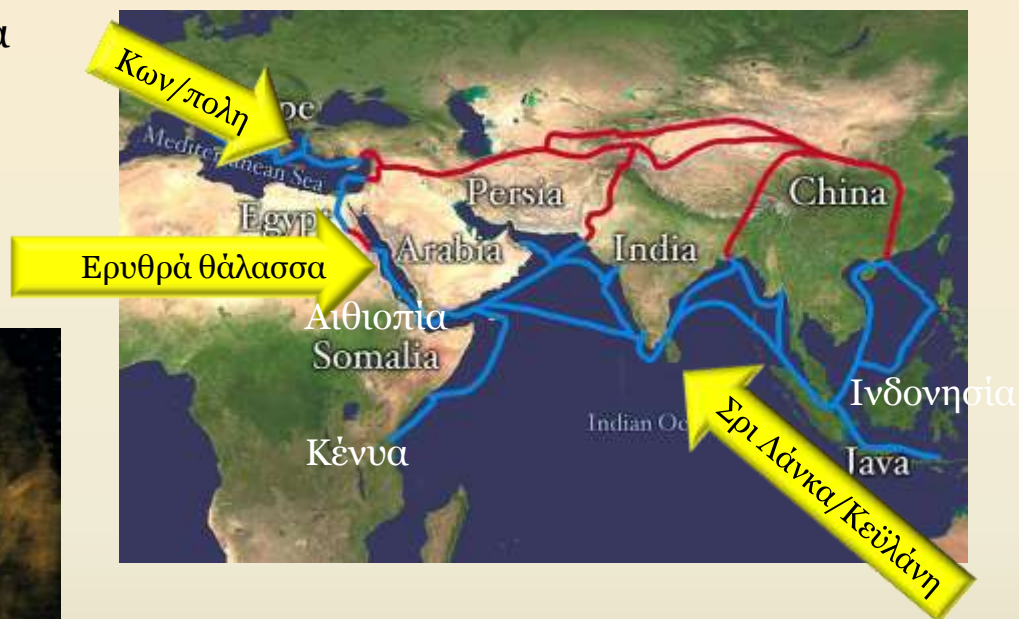
Οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα

Αντιστάθμιση (ισορρόπηση, ισοστάθμιση) στα προβλήματα

- Η επέκταση προς την Ανατολή (Ερυθρά θάλασσα) φέρνει πλούτο από εμπόριο.
- Πολυτελή προϊόντα της Ανατολής (αρώματα, μετάξι, μπαχαρικά κ.ά.) διακινούνται προς τη Μεσόγειο.

Ο δρόμος του μεταξιού

Οι διαδρομές του Δρόμου του Μεταξιού

Στεριά

Θάλασσα

Ιουστίνος και Ιουστινιανός

- Χρυσό νόμισμα του Ιουστίνου Α΄ και του Ιουστινιανού Α΄ ως συναυτοκράτορες (Λονδίνο, Βρετανικό Μουσείο).
- Απεικονίζονται με Άλω (φωτοστέφανο). Αυτό το αρχαίο σύμβολο της θεότητας χρησιμοποιείται ως **επιβεβαίωση της θείας έγκρισης για την κοσμική αυτοκρατορική εξουσία**. Στην αγιογραφία το κυκλικό φωτοστέφανο των Αγίων ονομάζεται Αίγλη που μόνο για το Άγιο Πνεύμα είναι τετράγωνο.

Άλως: αρχαία ελληνική **ἄλως** (η), -παλιά δασύτονο-, γενική: της Άλω, πληθ: οι Άλω= φωτοστέφανος γύρω από το κεφάλι / φωτεινός δακτύλιος γύρω από τη σελήνη και τον ήλιο / ο φωτοστέφανος των αγίων .

Ι. Η ΜΕΤΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΡΩΜΑΪΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

2. Εξελίξεις ως τις αρχές του 6ου αι.

Ερωτήσεις

1. Ποια χαρακτηριστικά παρουσίαζε η οικονομία του Πρώιμου Β. κράτους;
2. Σε ποια χέρια πέρασε η γη στα χρόνια του Πρώιμου Β. κράτους;
3. *Τι ήταν οι πάροικοι;*
4. Ποιούς έπληττε κυρίως η φορολογία και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
5. Τι ονομάζουμε: *παρεμβατική οικονομική πολιτική;*
6. Τι ονομάζουμε: *εκχρηματισμένη οικονομία;*
7. Τι ονομάζουμε *αστυφιλία;*
8. Ποια εικόνα παρουσίαζε το εμπόριο του ανατολικού κράτους κατά την περίοδο αυτή;
9. Πώς αντιμετώπισε ο Θεοδοσίος Α' του Γερμανούς και ποιο το αποτέλεσμα της πολιτικής του;
10. Ποια ήταν γενικά η πολιτική αντιμετώπιση της γερμανικής απειλής από το ανατολικό κράτος;
11. Με ποιόν τρόπο έγινε προσπάθεια να αντιμετωπιστεί ο γερμανικός κίνδυνος μετά το θάνατο του Θεοδοσίου Α' ;
12. Ποια έκβαση είχε για το δυτικό κράτος η εμφάνιση της γερμανικής απειλής;
13. Τι γνωρίζετε για τη ίδρυση του Πανεπιστημίου στην Κων/πολη;
14. Τι ήταν ο Θεοδοσιανός Κώδικας και ποια η σημασία του;

Ι. Η ΜΕΤΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΡΩΜΑΪΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

2. Εξελίξεις ως τις αρχές του 6ου αι.

Αντιστοίχιση

1.-...	Φορολογία	α.	Ελληνόφωνες έδρες.
2.-...	Θεοδοσιανός Κώδικας	β.	Η τάση των αγροτικών πληθυσμών να μετοικούν σε μεγάλα αστικά κέντρα.
3.-...	Εποχή Ιουστίνου Α΄	γ.	Διευκόλυνση απονομής δικαιοσύνης, Πηγή για τις κοινωνικές συνθήκες της εποχής.
4.-...	Πανεπιστήμιο	δ.	Διοικητικές θέσεις σε Γερμανούς.
5.-...	Οδόακρος	στ.	Αναχώρηση σε μονές, αστυφιλία.
6.-...	Απειλή εκγερμανισμού	ε.	Μέσο συναλλαγής χρησιμοποιείται το χρήμα.
7.-...	Εκχρηματισμένη οικονομία	ζ.	Δωρεάν ψωμί και θεάματα για να αποτραπούν ταραχές από στον όχλο.
8.-...	Πάροικος	η.	Βασιλιάς/Ρήγας (Rex) της Ρώμης το 476
9.-...	Αστυφιλία	θ.	Ανάπτυξη εμπορίου με την Ανατολή
10.-...	«άρτος και θεάματα»	ι.	Εξαρτημένοι αγρότες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΑΙΩΝΕΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ (330-717)

3. Η πάλη της Ορθοδοξίας με τις αιρέσεις και την αρχαία θρησκεία

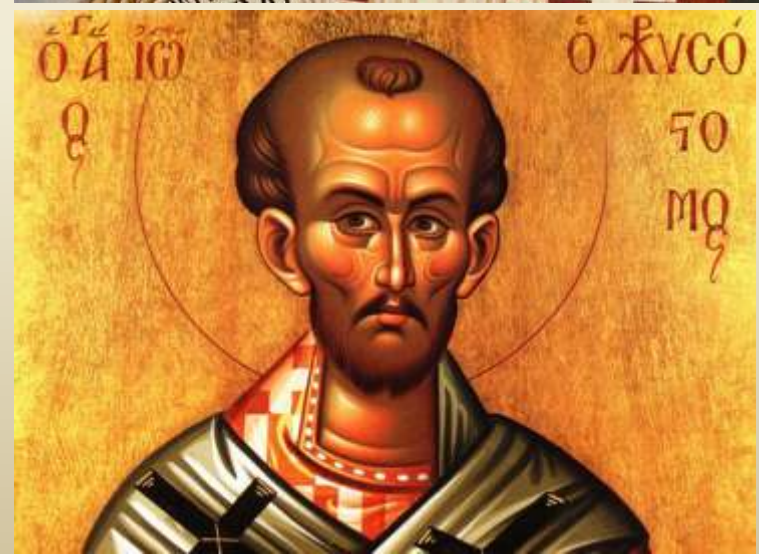
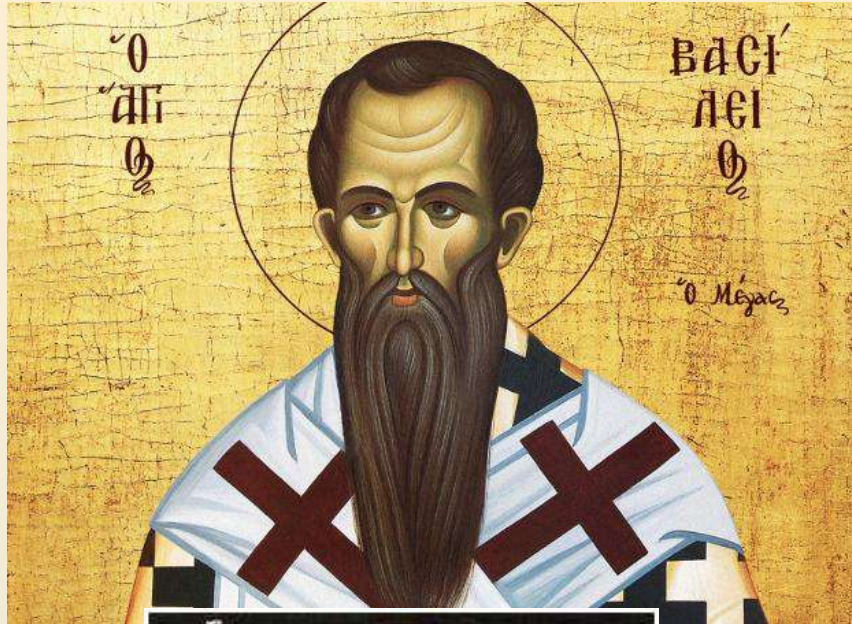
- **Αιρέσεις:**

4 ^{ος} αι. Αρειανισμός:	Αρνείται τη θεότητα του Χριστού
5 ^{ος} αι. Νεστοριανισμός:	Υπεροχή της ανθρώπινης φύσης του Χριστού.
5 ^{ος} αι. Μονοφυσιτισμός:	Υπεροχή της θείας φύσης του Χριστού. Κυριάρχησε στις ανατολικές επαρχίες του Βυζαντινού Κράτους (Συρία, Παλαιστίνη, Αίγυπτο).

Οικουμενικές Σύνοδοι:	
Νίκαιας(325)	Καταδίκη Αρειανισμού & Σύμβολο της Πίστεως (Πιστεύω)
Κωνσταντινούπολης (381):	Καταδίκη Αρειανισμού & Σύμβολο της Πίστεως (Πιστεύω)
Εφέσου (431):	Καταδίκη Νεστοριανισμού.
Χαλκηδόνας (451):	Καταδίκη Μονοφυσιτισμού.

Μεγάλοι Πατέρες της Εκκλησίας: Στράφηκαν εναντίον της αρχαίας θρησκείας, αλλά και αξιοποίησαν την αρχαία ελληνική φιλοσοφία.	<ul style="list-style-type: none">• Μέγας Βασίλειος• Γρηγόριος Νύσσης• Γρηγόριος ο Ναζιανζηνός (ή Θεολόγος)• Ιωάννης ο Χρυσόστομος
--	---

Μεγάλοι Πατέρες της Εκκλησίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΑΙΩΝΕΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ (330-717)

3. Η πάλη της Ορθοδοξίας με τις αιρέσεις και την αρχαία θρησκεία

Ερωτήσεις

1. Τι ονομάζουμε αιρέσεις και πώς αντιμετωπίστηκαν; Γιατί;
2. Ποιο αυτοκράτορας προσπάθησε να επαναφέρει την παλιά θρησκεία; Πώς; Πέτυχε;
3. Ποιος αυτοκράτορας έθεσε οριστικό τέλος στην αρχαία θρησκεία; Με ποιόν τρόπο;
4. Ποια η στάση των Χριστιανών απέναντι στην παλιά θρησκεία και ποια τα αποτελέσματα;

Αντιστοιχισή

1. -	Ιωάννης Χρυσόστομος	α.	Επαναφορά αρχαίας θρησκείας.
2. -	Υπατία	β.	Γρηγόριος ο Ναζιανζηνός.
3. -	Ιουλιανός	γ.	Τέλος της ανεξιθρησκείας.
4. -	Θεοδόσιος Α΄	δ.	Θανάτωση από τους Χριστιανούς.

Η Υπατία (370-415)
Αλεξανδρινή
νεοπλατωνική
φιλόσοφος και
μαθηματικός.

Μετά τη δολοφονία της, πολλοί λόγιοι εγκατέλειψαν την Αλεξάνδρεια, γεγονός που σημείωσε την αρχή του μααρασμού της πόλης ως σημαντικού κέντρου μάθησης.

Βιβλιογραφία

- <http://el.wikipedia.org>
- <http://www.komvos.edu.gr>: Κέντρο ελληνικής γλώσσας
- <http://el.orthodoxwiki.org/>
- <http://users.sch.gr>
- <http://www.fhw.gr/chronos>: Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού
- <http://museum.doaks.org>: The Dumbarton Oaks Research Library and Collection of Harvard University.
- <http://odysseus.culture.gr>: Υπ. Πολιτισμού
- <http://www.apostoliki-diakonia.gr>: Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος
- Εγκυκλοπαίδεια, ΠΑΠΥΡΟΣ ΛΑΡΟΥΣ ΜΠΙΡΙΤΑΝΝΙΚΑ
- www.imma.edu.gr
- <http://www.pilavakis.net>

